

De ster van Bethlehem (Matth. 2: 9,10 en 5: 14,15)

Wereldwijd zijn mensen aan het eind gekomen van de week van eenheid en gebed rondom het verhaal van de ster van Bethlehem.

Verwijzend naar Jezus als het licht der wereld in het bijzonder naar het licht dat het licht in de duisternis is.

Verwijzend naar het gehoor van de berg- rede.

Na het uitspreken van de zaligsprekingen – waarbij je je als luisteraar kan afvragen of die gelukzaligsprekingen dan ook jou gelden, de discipelen of wie ook maar zuiver van hart of arm van geest zijn – de gelukzaligsprekingen klinken als bedoeld als inhoud van een leermoment – daarna richt Jezus zich en dan bestaat er geen enkele twijfel meer uit volle borst tot iedereen die luistert: tot jullie: tot u, tot jou, tot mij: “jullie zijn het zout der aarde, *jullie* zijn het licht der wereld” en dan komt het: laat dat licht lichtgeven.

Niemand steekt een lamp aan om er vervolgens een korenmaat overheen te zetten, een soort lege emmer overheen te zetten, nee, dat licht plaats je op een standaard, zodat iedereen er wat aan heeft. Zo op die standaard moet jullie licht schijnen onder de mensen.

Is dat wat iedereen hier doet? Zet je je licht op de standaard, zodat je licht ook licht kan geven?

Wat is eigenlijk dat licht?

Vaak wordt het licht uitgelegd met dat het gaat over je talenten en dat je daarmee moet woekeren. Als je goed bent in dit of dat schuif het niet onder de korenmaat, maar hup, bovenop een standaard! En wat gebeurt er dan? In negen van de tien gevallen nog voordat het licht maar enige kans heeft gehad om licht te geven staat het zielloos in de schijnwerpers.

Hoe zou je het anders kunnen opvatten als je geboren en getogen bent in een doorgeslagen prestatie maatschappij? Hoe zou je het anders kunnen opvatten dan dat je een enorm schuldgevoel krijgt dat je niet genoeg doet met je kunnen en dat er niet genoeg afstraalt op je huisgenoten? Ik denk hierbij even aan het verhaal van een meisje dat best goed piano kon spelen. Bij haar thuis werden nogal eens feesten gegeven. Haar vader was een groot zakenman. Steevast moest zij van haar vader in haar mooiste kleren een bepaald stuk op de piano spelen voor zijn gasten tot ze het voor gezien hield en de piano niet meer aanraakte. Ik denk aan een jonge getalenteerde vrouw die natuurlijk naar de universiteit moest en natuurlijk moest promoveren en natuurlijk ook boeken moest gaan schrijven ook al zag zij daar als een berg tegenop, allemaal om haar licht maar niet onder de korenmaat te schuiven. Ik denk aan een stuk mensheid dat denkt dat alles wat in het vermogen ligt om te doen koste wat het kost uitgevoerd moet worden, zelfs als het ten koste gaat van die mensheid zelf en diens omgeving.

Staat licht wel gelijk aan kunnen of is er een andere opvatting mogelijk?

Daarvoor kan het helpen om terug te gaan eerder in het evangelie naar de zoektocht van de wijzen. Om naar buiten te gaan, op weg, omhóógkijkend en om tenslotte op de knieën in aanbidding, vol eerbied, te eindigen.

Overigens ondanks die knoop in de maag, ondanks dat zwaard van Damocles boven het hoofd vanwege het bezoek aan Herodes.

Zingen: lied 527

Licht in de duisternis verlicht maar een beetje. Zoals de ster van Bethlehem ook niet meer dan een aanwijzing is.....

Het is een lange weg eer je tot besef kan komen dat dat kindje zélf het licht is: dat gebeuren daar in

die stal, *onder* die ster, - zoveel lichtjaren van de aarde verwijderd. Nog langer kan het duren dat je door hebt dat het feitelijke licht in het duister het licht in ieder van ons is dat op de één of andere manier deel heeft aan dat grote kleine gebeuren in die stal onder die ster: een straaltje kerstverhaal is in jou. Nou ja, en dan, dat straaltje, dát licht, dat zet je niet onder een lege emmer!

Hoe helemaal niet verwonderlijk en gek dat ook is om dat wel te doen, om er wel die emmer overheen te zetten. Je wil dat licht toch beschermen? Zeker in onze hel verlichte tijd. Zoals gezegd, voor je het weet is het licht opgegaan in een ánder licht. Logisch dat je het wil verstoppen. Bang om het licht te kort te doen. Voor je het weet is het licht besmet door het licht van de zogenaamde laatste ronde, het soms zo onbarmhartig overkomende licht in de ziekenzaal, door de spots van willekeurig welke talentenjacht ook: wie is de beste, wie valt af en hoe ver moet je gaan om iedereen om je heen niet teleur te stellen?

Het is een krachttoer om het meest kostbare licht op een standaard te zetten. Zo anders dan alle andere lichten.

Kerken wereldwijd slagen er ook maar nauwelijks in om het licht brandende te houden.

Ook in kerken wordt het licht vaak verward met talenten, ook kerken willen shinen. Zelden echt *solí deo gloria*. In veel kerken wereldwijd wordt verbouwd. Vooral in bijgebouwen. Zowel letterlijk als figuurlijk. Dat kan betekenen dat daarbij het licht zolang onder een lege emmer wordt gezet en uiteindelijk wordt vergeten of bij het grof vuil terechtkomt.

Wat overblijft zijn zielloze verdienmodellen. Goed geoutilleerd, dat dan weer wel.

In niets lijken die ook maar enige verbinding te hebben met de ster van Bethlehem. Met het zoeken, het brengen van geschenken en het neerknielen.

Wordt gelukkig en hoopvol met de ster van Bethlehem geprobeerd weer terug te komen bij de kern? Wordt daarmee geprobeerd om het licht in de duisternis zo ver weg te linken aan het licht in jouzelf in de gemeenschap? Met nogmaals gezegd de klemtoon op zoeken, omhoogkijken, geven en tenslotte op de knieën.

Het verhaal van Bethlehem is immers meer dan een format, een goed concept. Want dan is het verhaal ineens uit. Herders en engelen weer weg. Nooit meer iets van de wijzen gehoord. Ouders en kind op de vlucht.

Behalve als het licht, het verhaal, opnieuw verbonden wordt aan het licht in jouzelf, in de gemeenschap. Aan het verhaal van kerken wereldwijd. Dan ga je namelijk méé op de vlucht, op die andere weg terug en ga je later weer mee met dat kind en zijn ouders naar Jeruzalem. Mee naar de woestijn, als mens, gemeenschap, kerken wereldwijd. Naar de Jordaan, de doop. Mee met al die mensen naar Golgotha: hoe ver ga je mee?

Zover, dat je uitkomt bij het breken en delen van brood, genezen en bidden, het samen vieren: de bron van vreugde van ieder die gelooft? Ga je mee?

Jullie zijn immers licht in de duisternis. Amen